

Toll- og avgiftsdirektoratet

Innkrevings- og regnskapsavdelingen

Saksbehandler

Kirsten Nielsen/Berit Raaholdt Faks: 22 86 02 32

Vår dato:

01.10.04

Deres dato:

18.06.04

Vår referanse:

2004/1941

Deres referanse

04/1847 SL ld/rla

Arkivnummer:

809

Finansdepartementet

Skattelovavdelingen

Postboks 8008 Dep

0030 OSLO

FINANSDEPARTEMENTET

06. OKT. 2004

Saksnr. 04, 1847 - 294
Arkivnr.

SKATTEOPPKREVERUTVALGETS UTREDNING - NOU 2004:12 BEDRE SKATTEOPPKREVIING - HØRINGSSVAR

Det vises til høringsbrev datert 18.juni 2004 vedlagt Skatteoppkreverutvalgets utredning.

Toll- og avgiftsetatens oppgaveløsning påvirkes i liten grad direkte av hvordan skatteoppkrevingen gjennomføres og organiseres. Toll- og avgiftsdirektoratet vil derfor kommentere det som fremkommer i utredningen med utgangspunkt i egne erfaringer knyttet til kontroll og innkreving.

Konkrete forslag til forbedringstiltak

Hyppigere rapportering og betaling av arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk

Det er utvilsomt slik at man raskere vil få indikasjoner på manglende betalingsevne/-vilje hos arbeidsgiver gjennom en mer hyppig rapportering/betaling enn dagens ordinære terminer legger opp til. Toll- og avgiftsetaten har god erfaring med månedlige terminer. På særavgiftsområdet har man i tillegg en tilsvarende regel om å kunne pålegge det skattebetalingsloven omtaler som skjerpet oppgjør. Heller ikke vår etat benytter dette i særlig grad idet dette avviker fra den normalen IT-systemene legger opp til og fordrer større grad av manuell oppfølging.

Innføring av gebyr ved betalingsmislighold og ved påleggs-/utleggstrekk

For årsavgift for motorkjøretøy påløper det ikke et fast gebyr dersom kravene ikke betales ved forfall, men det ilegges en tilleggsavgift – ordinær avgift blir med andre ord forhøyet dersom betalingen skjer forsinket. På den annen side beregnes ikke forsinkelsesrenter. Vi har inntrykk av at tilleggsavgiften har en god effekt ift å sikre rettidig betaling idet man må anta at betaler vil prioritere betaling av denne fremfor krav der renter er den eneste sanksjonen ved kortere mislighold. Man har jo allerede i dag anledning til å ilegge purregebyr dersom man følger inkassolovens bestemmelser. Dette medfører imidlertid flere purringer før utlegg kan begjæres og således en forsinkelse i purreprosessen. Man vil således være avhengig av særskilt hjemmel i særlovgivningen. Når det gjelder å utvide rettsgebyrloven til også å omfatte særnamnsfunksjonen, bør det vurderes hvorvidt det er formålstjenlig at gebyrene følger tilsvarende formler som for de ordinære namsmenn eller om gebyrene bør være lavere.

Effektive sanksjoner

Vi har stor forståelse for et ønske om et mer fleksibelt sanksjonssystem slik at sanksjoner på mindre alvorlige overtredelser kan iverksettes administrativt uten bruk av politianmeldelse. Dette vil i større grad sikre at politi og påtalemyndighet kan sette ressursene inn mot de mer alvorlige

overtredelser knytte til økonomisk kriminalitet samtidig som man ikke unnlater å sanksjonere i de mindre alvorlige tilfellene.

Elektronisk tilgang til registre

Elektronisk tilgang bør tilrettelegges der dette er mer effektivt enn å få opplysningene på annen måte. Når det gjelder valutaregisteret som er under utvikling i Toll- og avgiftsdirektoratet, er vi kjent med Datatilsynets høringsuttalelse knyttet til NOU 2004:12. Vi ønsker å presisere at kontroll er et helt sentralt formål med valutaregisteret.

Registrering av utleggsforretninger med intet til utlegg i Løsøreregisteret

Direktoratet støtter utvalgets forslag om registrering av utleggsforretninger med intet til utlegg i Løsøreregisteret. Dette bør gjelde både for de ordinære namsmennene og særnamsmennene. En slik ordning antas å ha en preventiv effekt. Samtidig vil kredittopplysningsselskapene i større grad få en mer helhetlig oversikt over en persons eller et foretaks betalingsvne/-vilje. Det er et paradoks at skyldig offentlig skatt/avgift ikke blir registrert som en negativ betalingsanmerkning dersom skyldner ikke har noe til pant, mens en ubetalt regning til det private næringsliv tilsvarende blir registrert allerede på det tidspunktet kravet går til inkasso. Toll- og avgiftsetaten benytter kredittopplysningstjenester i stor utstrekning og en slik manglende registrering påvirker således vårt arbeid direkte. Også påleggstrekk/utleggstrekk bør etter vårt syn registreres på personens/foretakets blad i Løsøreregisteret, jf NOU 1992:35. Det anbefales at Justisdepartementet anmodes om å videreføre tilrettelegging for en slik registrering.

Styrking av kommunenes økonomiske incitament

En slik ordning vil, dersom den gjennomføres, være noe nytt innen norsk offentlig forvaltning. Vi antar at dette i første rekke vil være en politisk avveining.

Andre forbedringstiltak

Av de tiltak som er nevnt under kap 8.3 i utredningen, er flere ivaretatt gjennom allerede foreslåtte regelendringer eller er under utredning i Skattedirektoratet. De forslag til videre utredning som fremkommer av utredningen synes velfunderte. Vi ønsker derfor kun å knytte noen kommentarer til et utvalg av tiltakene.

Adgang til å innhente kontrollopplysninger fra tredjemann i forbindelse med arbeidsgiverkontroll

Det synes som en forutsetning for en tilfredsstillende kontroll at man har mulighet til også å innhente opplysninger fra ulike tredjemenn. Regelverket bør således åpnes for det.

Sikkerhetsstillelse for skatte- og avgiftsforpliktelser

Toll- og avgiftsetaten har gjennom særlovgivningen for ulike avgiftsordninger anledning til å stille krav om sikkerhet til foretak som ikke har en tilfredsstillende kredittverdighet. Målrettede tiltak her har medført en vesentlig reduksjon av restansene de siste ti år. Gjennomgående vil de avgiftspliktige som avkreves sikkerhet, ha et alternativ til ordningen med utsatt betaling. For tollkredittens vedkommende vil man ha mulighet til fortsatt innførsel mot kontant fortolling. Avgiftspliktige som omsetter innførte særavgiftspliktige varer, vil også ha mulighet for å betale særavgiftene ved innførsel. Større problemer oppstår der den avgiftspliktige er produsent av særavgiftspliktige varer. Da vil et krav om sikkerhet kunne innebære et næringsforbud. Vi antar at dette også vil kunne bli tilfellet for en ordning med sikkerhetsstillelse for arbeidsgivere. Dette vil imidlertid stille større krav til de som ønsker å starte opp en virksomhet og vil i seg selv ofte være formålstjenlig sett fra en skatte- eller avgiftskreditors ståsted. De som evner å stille sikkerhet, vil falle utenfor. Dette vil i stor grad bli en politisk vurdering.

Generelt er det liten tvil om at det å sette ressurser inn på forebyggende tiltak vil gi bedre avkastning enn effektive innfordringsrutiner. Flere av de øvrige tiltak nevnt i utredningen vil også falle inn under betegnelsen "forebyggende tiltak".

Fastsettelse og innkreving

Toll- og avgiftsetaten er organisert både med funksjoner for fastsettelse, kontroll og innkreving på regionalt og sentralt nivå. Vi ser det som en stor fordel at både Toll- og avgiftsdirektoratet og de enkelte tollregioner har et samlet ansvar for hele verdikjeden. Vi ser ikke rettssikkerhetsmessige problemer knyttet til en slik løsning da dette ivaretas gjennom at saksbehandling innen de ulike områdene er organisert i enkeltvise avdelinger, men med felles toppledelse. Vi antar snarere tvert imot at det vil være vesentlig enklere å kommunisere på tvers av fagområdene internt i en tollregion enn dersom fastsettelse/kontroll og innkreving skulle ha vært delt på ulike kontorer med ulik ledelse og ulik intern prioritering.

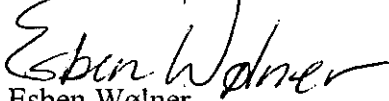
Organisatoriske modeller

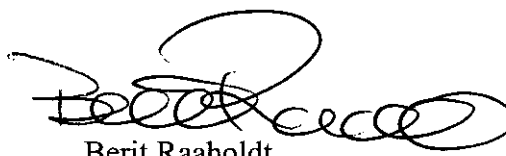
I forslaget til ny skatteinnkrevslov er det foreslått utvidet motregningsadgang mellom statens, kommunenes, fylkeskommunenes og folketrygdens felleskrav på skatt. Dersom denne adgangen ikke blir vedtatt ifm skatteinnkrevsloven, vil en eventuell statlig overtakelse av skatteoppkreverfunksjonen få en direkte positiv betydning for toll- og avgiftsetatens motregningsmuligheter i tilbakebetaling av skatt.

Direktoratet ser ellers ikke behov for å ta konkret stilling til valget mellom en videreføring av det kommunale ansvar, en statlig løsning eller en forskjøvet oppgavefordeling. Vi ser imidlertid at den alt overveiende delen av en skatteoppkrevers oppgaver er knyttet til oppgaver på vegne av staten. Videre vil vi anta at det på direktoratsnivå er utfordringer knyttet til å ha det faglige ansvar for oppgaveløsningen uten å ha egentlige muligheter til å påvirke ressurstildeling, kompetansefordeling o.l. Det er også en utfordring knyttet til nærhet til brukerne der både en for nær knytning og en for stor avstand ikke synes av det gode.

Direktoratet viser til at behovet for likebehandling fra det offentliges side overfor skatte- og avgiftspliktige må veie tungt. Kompetanse er her helt sentralt for å gi lik behandling med god nok kvalitet. Det er vår erfaring at det er nødvendig med et visst saksvolum innen det enkelte fagområde for å klare å holde seg oppdatert innenfor gjeldende regelverk. For små enheter gir liten mulighet til spesialisering og gjør bl a at man er sårbar ifm fravær. Sammen med effektivitetskriteriet er dette viktige argumenter som bl a ble lagt til grunn i den omorganiseringsprosess som har funnet sted i toll- og avgiftsetatens lokalforvaltning der ti tolldistrikter ble redusert til seks tollregioner.

Med hilsen

Esben Wølner
avdelingsdirektør

Berit Raaholdt
underdirektør